

**МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ:
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 5, 31 Май

KICHIK SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI

Kenjayeva Sabohat Safarovna

Termiz davlat universiteti “Iqtisodiyot” ta’lim yo‘nalishi 2-kurs talabasi

sabohatkenjayeva2004@gmail.com

ANNOTATSIYA

Maqolada, dastlab, kichik sanoat korxonalarining rivojlanish tarixi haqida umumiy ma'lumot beriladi. So'ngra, kichik sanoat korxonalarini rivojlanishining tahlili qanday tarzda ta'minlash yoritib beriladi. Shuningdek, ayni vaqtda bu sohalarda ishlayotgan kichik sanoat korxonalarini rivojlanirish yo'llarini samarali yechimlarga asosiy e'tibor qaratiladi.

Kalit so‘zlar: Market tahlili va bozorni aniqlash, yaratuvchi marketing va branding, korxona jarayonlarini optimallashtirish, xodimlarni taraqqiyotga tayyorlash, san'at inkubatorlari, sanoatning regional rivojlanishi, boshqaruv va tadbirkorlik.

WAYS OF DEVELOPMENT OF SMALL INDUSTRY ENTERPRISES

ABSTRACT

First, the article provides general information about the history of the development of small industrial enterprises. Then, how to provide the analysis of the development of small industrial enterprises will be explained. At the same time, the main attention is paid to effective solutions for the development of small industrial enterprises working in these fields.

Keywords: Market analysis and market identification, creative marketing and branding, optimization of enterprise processes, training of employees for development, art incubators, regional development of industry, management and entrepreneurship.

**ПУТИ РАЗВИТИЯ МАЛЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
АННОТАЦИЯ**

Сначала в статье даются общие сведения об истории развития малых промышленных предприятий. Затем будет объяснено, как проводить анализ развития малых промышленных предприятий. При этом основное внимание

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 5, 31 Май

уделяется эффективным решениям для развития малых промышленных предприятий, работающих в этих сферах.

Ключевые слова: Анализ рынка и идентификация рынка, креативный маркетинг и брендинг, оптимизация процессов предприятия, подготовка сотрудников для развития, арт-инкубаторы, региональное развитие промышленности, менеджмент и предпринимательство.

Kichik sanoat korxonlarining rivojlanish tarixi global tajribadan o‘zgarib, har bir mamlakatning iqtisodiy sharoitiga va siyosiy himoyasiga bog’liq. Ammo umumiy ravishda, kichik sanoat korxonlarining rivojlanishi XX asrning ikkinchi yarmida kuchli rivojlanish ko‘rsatdi.

Kichik sanoat korxonlari odatda maxsus texnologiyalar, mahsulotlar yoki xizmatlar ishlab chiqaradigan korxonlar bo‘lib, ularga ommaviy sohaga asoslangan, o‘rtacha yoki kichik hajmdagi iste’molchilar doirasida mahsulotlar yetkazib berish va xizmatlar ko‘rsatish vazifasi etib belgilanadi.

Rivojlanish bosqichi:

1. San’at inkubatorlari: XX asrning oxirida va XXI asrning boshlarida, bir qancha mamlakatlarda, kichik sanoat korxonlarini rivojlantirish uchun dastlabki jarayonlar san’at inkubatorlarida boshlandi. Bu inkubatorlar texnologiyalar, tajribalar va moliyaviy yordamni taqdim etish orqali yangi korxonalar va startaplar uchun muhim bo‘lib, ularni o‘z vaqtida qo‘llab-quvvatlashga yordam berishdi.

2. Siyoqorolik sohasidagi rivojlanish: Bir nechta mamlakatlarda, siyoqorolik sohasidagi rivojlanish, masalan, avtomobil zavodlari yoki elektr energiyasi iste’moli kabi sohalarga investitsiyalar kiritish kichik sanoat korxonlarini o‘stirishga yordam berdi. Bu korxonlar o‘zlarining maxsus sohalarda iqtisodiy faoliyat yuritish imkoniyatlarini olib chiqdi.

3. Texnologik rivojlanish: XXI asrning boshlarida, texnologik rivojlanish kichik sanoat korxonlarining rivojlanishida katta ro‘lni o‘ynadi. Internet, avtomatlashtirilgan tizimlar, robotlar, 3D printlash va boshqa sohalardagi yangiliklar korxonalar uchun yangi fursatlar ochdi.

4. Sanoatning regional rivojlanishi: Katta sanoat korxonalarining o‘rtasida raqobatga qarshi tashkil etish uchun, kichik sanoat korxonlari o‘z faoliyatlarini o‘stirish uchun o‘zaro shart-sharoitlar yaratishdi. Bu, o‘rtacha muddatli iqtisodiy

**МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ:
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 5, 31 Май

hamkorlik, boshqa so‘zlar bilan, mahalliy iqtisodiy faoliyatni o‘sirish uchun sharoitlar yaratishni o‘z ichiga oladi.

Shuningdek, sanoat korxonalarining rivojlanishi mamlakatlarning iqtisodiy siyosatiga, moliyaviy qo‘llab-quvvatlarga va maxsus soxalarining tashkil etilishiga bog’liq bo‘ladi.

Kichik sanoat korxonalarining rivojlanishining adabiyotlar tahlili, korxonalar va ularning ijtimoiy, iqtisodiy, va siyosiy muhitlari bilan bog’liq sharoitlarga, ularning innovatsiya va tadbirkorlik potentsialiga va shu sohalardagi muvaffaqiyatlari va qiyinchiliklarga e’tibor beradi. Quyidagi qator muhim mavzular tahlil qilinishi mumkin:

1. Kichik sanoat korxonalarining ijtimoiy muhitdagi roli: Bu, ijtimoiy tajribalar, qonun, va ijtimoiy qabul qilingan standartlarning korxonalar uchun qanday ta’siri bo‘lishi haqida tahlil qiladi. Korxonalar o‘z faoliyatlarini ijtimoiy ehtiyojlar va talablarga moslashtirishi kerakligini tushunishadi.

2. Iqtisodiy sharoitlar: Bu qismat, sanoat korxonalarining rivojlanishi uchun qanday iqtisodiy sharoitlarning zarur bo‘lishini o‘rganadi, masalan, kapital, sarmoya, va daromadni o‘z ichiga oladi.

3. Korxona innovatsiyalari: Bu, sanoat korxonalarining innovatsiya, yangiliklar va yangi texnologiyalarni qabul qilish va ularga qanday qo‘llanishini o‘rganishga bag’ishlangan bo‘lib, bu, ularning o‘zlarini raqobatbardoshlari orasida qanday o‘rnatishini tahlil qiladi.

4. Boshqaruv va tadbirkorlik: Bu mavzu korxonalarining boshqarish tizimlari, strategiyalari, xodimlarni motivatsiyalash, moliyaviy boshqaruv va boshqalar kabi muhim tadbirlarini o‘z ichiga oladi.

5. Kichik sanoat korxonalarining qiyinchiliklari: Bu qismat, korxonalar uchun rivojlanishda qiyinchiliklarni va ularni unchalik qanchalik o‘zgartirishiga o‘rin beradi, masalan, siyosiy va iqtisodiy o‘zgarishlar, raqobat, va resurslar boyicha chegaralanishlar.

6. Rivojlanishning shaffofliklar va zararlar: Bu, korxonalar uchun rivojlanishning o‘tish jarayonida paydo bo‘ladigan foydali va zararli tomonlar, masalan, o‘zgaruvchan bozor sharoitlari, innovatsiyalarning siyosiy va iqtisodiy qabul qilinishi kabi mavzularni o‘z ichiga oladi.

Bu mavzular barcha kichik sanoat korxonalarining rivojlanishi haqida ko‘plab qiyinchiliklarni va imkoniyatlarni tahlil qilishda yordam berishi mumkin.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 5, 31 Май

Kichik sanoat korxonalarini rivojlantirish uchun bir nechta yo'llar mavjud. Bu, sizning sanoatingizning turi va mavjud resurslariga qarab alinadi. Ammo ba'zi umumiy yo'llar quyidagilardir:

1. Market tahlili va bozorni aniqlash: O'zingizga qanday bir mahsulot yoki xizmatning daromadini ko'rsatadigan niyatlarni, so'nggi qolip bo'lgan xaridorlarni va so'nggi bozor tendensiyalarini tahlil qilish.

2. Yaratuvchi marketing va branding: Mijozlar o'rtasida tanqidiy o'zgarishlar, mahsulot yoki xizmatning yaxshi reklama qilinishi, turli reklama va branding strategiyalari orqali.

3. Tadbirkorlik va innovatsiya: Yangi mahsulotlar yoki xizmatlar yaratish, texnologik innovatsiyalarni qo'llash va sotish jarayonlarini yaxshilash.

4. Korxona jarayonlarini optimallashtirish: Ishchi o'rnlari tashkil etish, tizimlarni avtomatlashtirish, xarajatlarni kamaytirish, sotish va marketing jarayonlarini boshqarish va boshqa jarayonlarni takomillashtirish orqali, korxona faoliyatini kuchaytirish.

5. Mijozlar bilan bog'lanish: Mijozlar bilan qattiq munosabatlar o'rnating, ularga eng yaxshi xizmatni taklif qiling va ular bilan uzviy munosabatni o'rganish.

6. Xodimlarni taraqqiyotga tayyorlash: Xodimlarni ta'lim berish, motivatsiyalash va ularga yangi texnologiyalarni o'rganish uchun imkoniyatlar yaratish.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. <https://en.wikipedia.org> ensiklopediyasidagi "Economics" nomli maqoladan foydalanildi

2. <https://www.scribd.com> saytidagi "Challenges Faced by An Economics Teacher" nomli maqoladan foydalanildi

3. <https://www.linkedin.com> platformasidagi "What are some creative ways to make economics more interesting to students who struggle with math?" nomli maqoladan foydalanildi

4. Hojiqulova F. MAMLAKATIMIZDA SOLIQ TIZIMINI TAKOMILLASHTRISH MASALALARI //Science and innovation. – 2022. – T. 1. – №. C7. – С. 378-382.

5. Hojiqulova F. MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARING RIVOJLANISHI BANKLARNING TRANSFORMATSION SALOHIYATIGA

**МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ:
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**
Researchbib Impact factor: 11.79/2023
SJIF 2024 = 5.444
Том 2, Выпуск 5, 31 Май

ТА’SIRI //Приоритетные направления, современные тенденции и перспективы развития финансового рынка. – 2023. – С. 317-318.

6. Hojiquulova F. et al. IMPROVING THE TAX SYSTEM IN OUR COUNTRYTRAINING ISSUES //Science and Innovation. – 2022. – Т. 1. – №. 7. – С. 378-382.

7. Hojiquulova Feruza Dona qizi, & Kenjayeva Sabohat Safarovna. SURXONDARYO VILOYATI AHOLI JON BOSHINING ASOSIY KAPITALIGA O’ZLASHTIRILGAN INVESTITSIYALAR HAJMINI ARIMA MODELI YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH//Journal of Universal Science Research, -2024. – Т. 2. – №. – С. 257–266.

8. Hojiquulova F., Eshquvvatov O. UMUMDAVLAT SOLIQLARI VA DAROMADLARIDAN MAHALLIY BUDJETLARGA AJRATMALAR HISABI // " Science Shine" International scientific journal. – 2023. – Т. 7. – №. 1.

9. Feruza, H., & Eshquvvatov, O. A. “Ensuring investment activity in Uzbekistan”// Cross-Disciplinary Journal of Digital Investigation. – 2024. – Т. 2. – №. 4. – С. 26-30.

10. qizi Hojiquulova, F. D., & Eshquvvatov, O. A. MAMLAKAT IQTISODIYOTINI YUKSALTIRISHDA SUN’IY INTELLEKTNING ROLI. GOLDEN BRAIN, – 2023. – Т. 1. – №. 23. – С. 19-23.